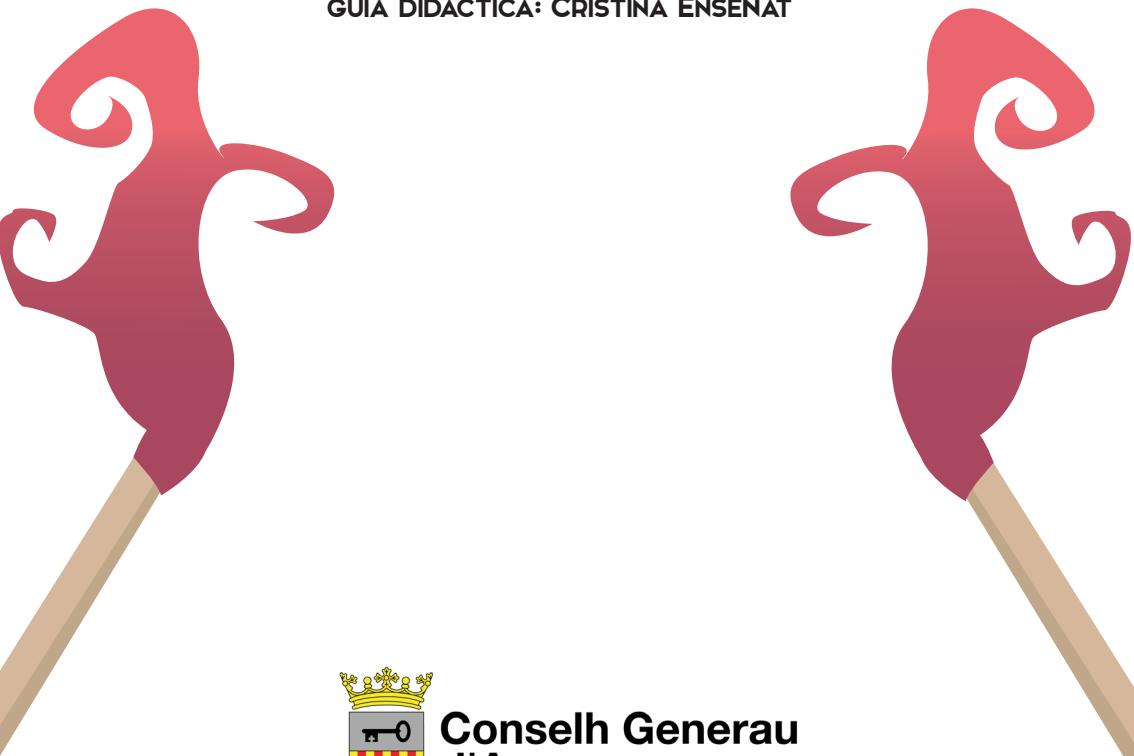

ERA CAISHA D'ALUQUETS

AUTORA: KRISTINA NART
ARAN DE LITERATURA 2012

GUIA DIDACTICA: CRISTINA ENSEÑAT

Conselh Generau
d'Aran

ERA CAISHA D'ALUQUETS

Autora: Kristina Nart
Aran de Literatura 2012

Guia didactica: Cristina Enseñat

Non hè pas massa temps i auie ua mainada a qui li agradauen es videojòcs der ordenador; Rita, se didie. Non auie guairi amics pr'amor que quan l'anauen a cercar entà gésser a jogar, tostemp auie bèra desencusa entà non anar-i.

Era sua mairia de Tolosa, a qui non vedie guaire soent, li auie regalat un petit ordenador tath sòn anniversari e passauet ores e ores totes es dimenjades laguens de casa damb era maquina.

Ua tarde embromada que ploiguiet a còps de farrat, Rita guardaue com es goterès de ploja se deishauen anar peth veire dera hièstra dera sua cramba. Es bromes, arturades en cèu, deishauen anar arrais de lum e uns trons de pòur hègen a tremolar era casa.

Rita tornèc tath teclat, quan sa mair la cridèc...

- Riiitaaa! Riiitaaa! Què hès que non respones?
- RIIITTAAAAAA.....!!!! - cridaue sa mair des de baish.
- Òsca, mama! Què vòs? Endreci era cramba - didec Rita lheuant-se dera cagira a tota prèssa en tot hèr a veir que remassau.
- Baisha un moment que mo'n cau anar.

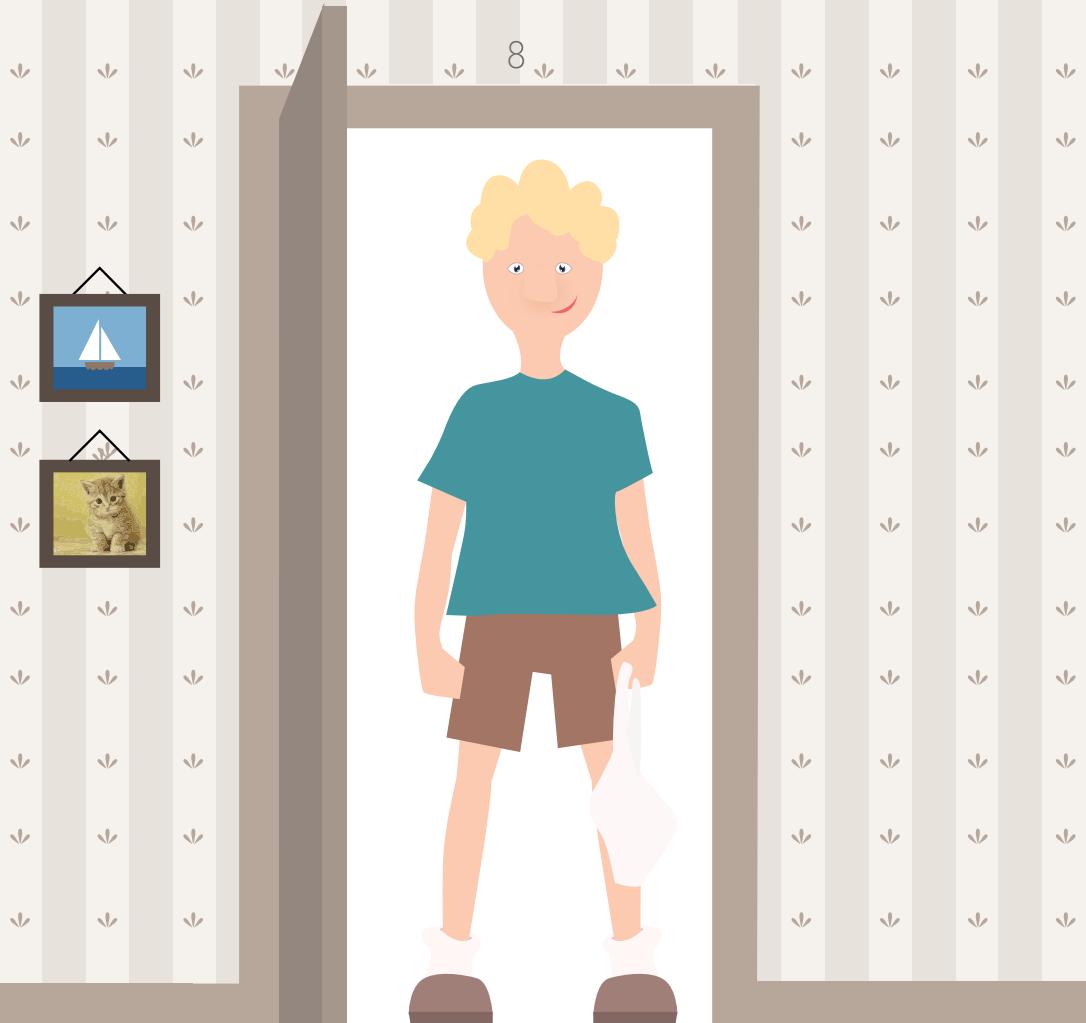
Rita baishaue era escala damb es braci crotzadi, arropint eth vestit. Ua linha froncida entre es celhes deishauve entreveir eth sòn descontent per auer-la shordat.

- Escota ben, Rita: papa e jo auem de hèr ua comanda. Vierà Andrèu e se i estarà ua estoneta enquia qu'arribem, d'acòrd?
- Ufff quin engüeg. Mama, non i estetz guaire.

Damb un punet e un arridolet era mair de Rita se metec era giqueta e prenec un des paraigües mès grani qu'auien en casa entà evitar es gròsses gotes d'aigua que queiguien deth cèu.

Rita demorèc pòga estona soleta enquia que tustèren ena pòrta.

Ère Andrèu. Arribèc sense paraigües e damb espartenhes d'anar per casa. Morial ère mòg com un lit. Mès era sua rialha li illuminaue tota era cara. Portaue ua borsa de papèr tacada e mòja e laguens i portaue eth vrespalh.

- Òla Rita polida, com te va? Pòrti pan e tomata e un hormatge de Mèlles fòrça bon...

- Òla Andrèu - didec era mainada prenent eth vrespalh e portant-lo tara codina e guardant de reuelh ad aqueth extravagant personatge.

Toti dus vrespalhèren. Ben, Rita s onque mingèc pan damb tomata, ja qu'era flaira deth hormatge non la convidaue pas a minjar-ne.

Era aulor de ceba e baselic dera camisa d'Andrèu evidenciaue que passaue fòrça ores ena codina e, satisfèt deth sòn mestier, de tant en tant, les portaué pastissi de chicolate entà tastar.

De patac, un fòrt relampit accompanhat d'un tron terrible deishèc sense lum era casa. Espantoriada, era mainada cerquèc ua lantèrna deth calaish dera codina a tota prèssa. Damb es uelhs dubèrts coma iranges, se guardèc a Andrèu.

- Òscall! se n'a anat era lum, e ara qué vam a hèr?

Andrèu anèc a campar es ploms, mès non i auie arren a hèr, sonque demorar.

- Pufff, ara ja non pogui jogar ath videojòc - didec era mainada un shinhau trista e ath madeish temps enfadada.

Andrèu, qu'ère plan escarrabilhat, li aufric de jogar a quauque jòc de taula.

- Ben, Rita, non patisques. En quinsevolh moment tornarà era lum. Auram de passar era estona de bèra manèra! - didec Andrèu, alugant es candèles deth salon.

- Qué te sembla se jogam as cartes?

- As cartes? - didec Rita crotzant es braci.

- Aquerò ei un jòc de vielhs, òme...

- Non t'agraden es cartes!... E se pintam damp colors?

- Ufff quin engüeg..

- Tanpòc. E se hèm un coche de plastilina e hèm ua corsa? A veir qui guanhe?

- Qué dides tu ara? Era plastilina ei entàs mainatges petiti.

Aquera mainada tostemp didie que non. Non ad açò... non ad aquerò d'autè... non, non, non e non.

Sonque pensau en que tornèsse era lum e ath madeish temps es sòns pairs.

Eth praube Andrèu, que volie entretier ara mainada, se'n brembèc d'ua causa.

Comencèc a hoishinar laguens dera borsa de papèr deth vrespalh, d'aqui ne treiguec ua caisha d'aluquets com quinsevolh auta, mès i auie un diboish que captèc era atencion de Rita: ère eth diboish d'un dragon que trège huec pera boca.

- Guarda Rita! - didec Andrèu en votz baisha e damb guardada fixa.

Li mostrèc era caisha, la sostiege damb dus dits apropan-la ara mainada coma se siguesse un truc de màgia. Era mainada non trège era vista dera caisha.

- Rita! - didec Andrèu còp sec.

- Quan aluga un aluquet tot serà ua auta causa, de un autre color, damb olors e sensacions diferentes.

- T'agradarie descorbir quin ei eth mistèri de qué te parli?

Alavetz es celhes de Rita ja non èren froncides. Pòc a pòc era boca se li anaua daurint, era suspresa e era innocéncia s'amassèren ara sua curiositat...

- Òc Andrèu! Aluga'n un, aluga'n un!

- D'acòrd, vam a compdar enquia tres ath madeish temps..
Ès prèsta?

Nerviosa, era mainada compdèc ath madeish temps qu'Andreu:

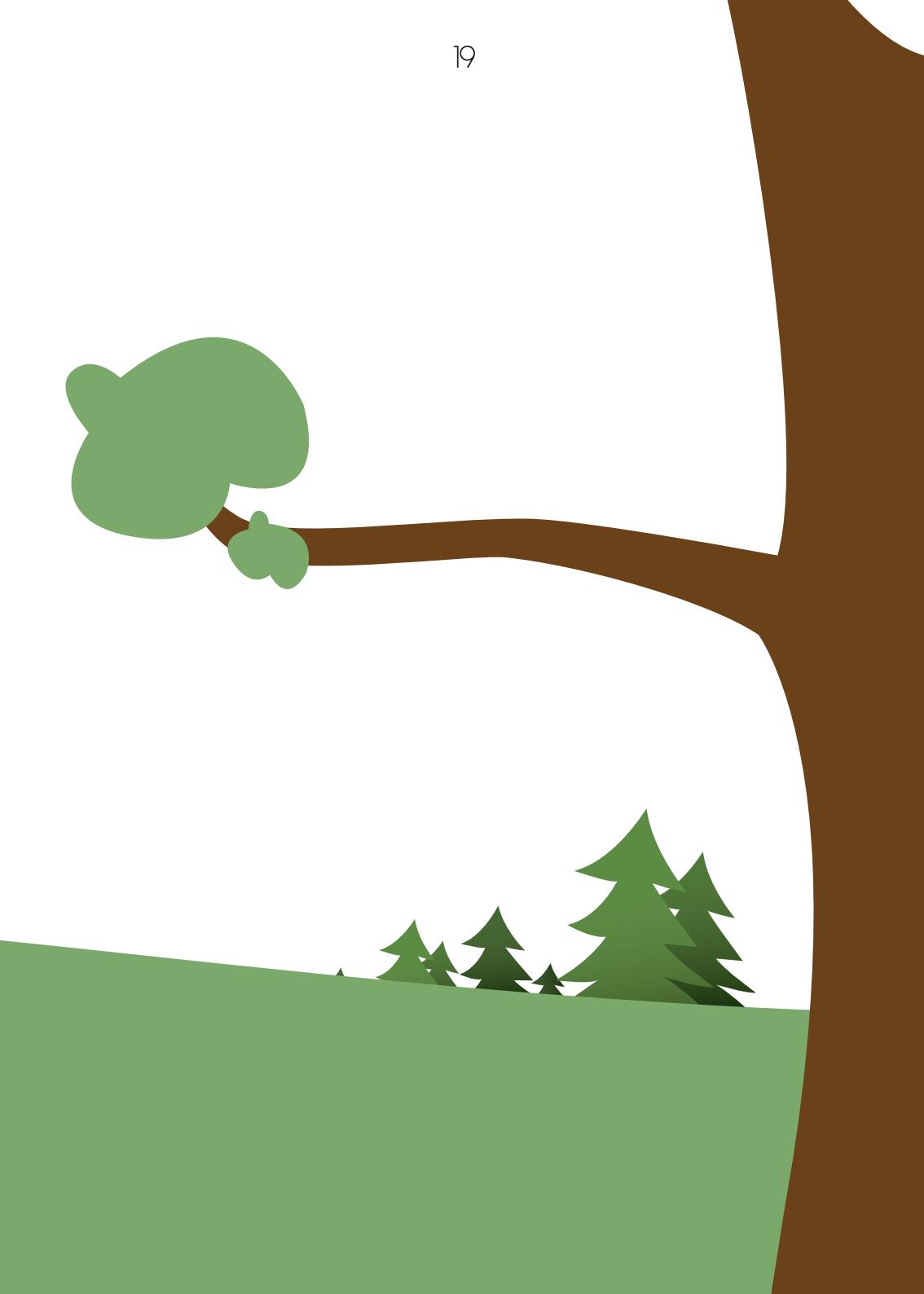
En alugar er aluquet, ua fòrta lum blanca les ceguèc e un immens silenci s'apoderèc deth salon dera casa pendent un long moment.

Pòc a pòc era lum anèc perdent intensitat e podien veir damb un shinhau mès de claretat.

Senteren a piular uns auderonhs damb cant alègre.

Èren ath miei d'un prat gran e verd, plen de flors de color blanc damb forma de flòc de nhèu en plen ostiu.

- Uaaauuu... non m'ac pogui creir!! Quina passada!! mos auem teletransportat?

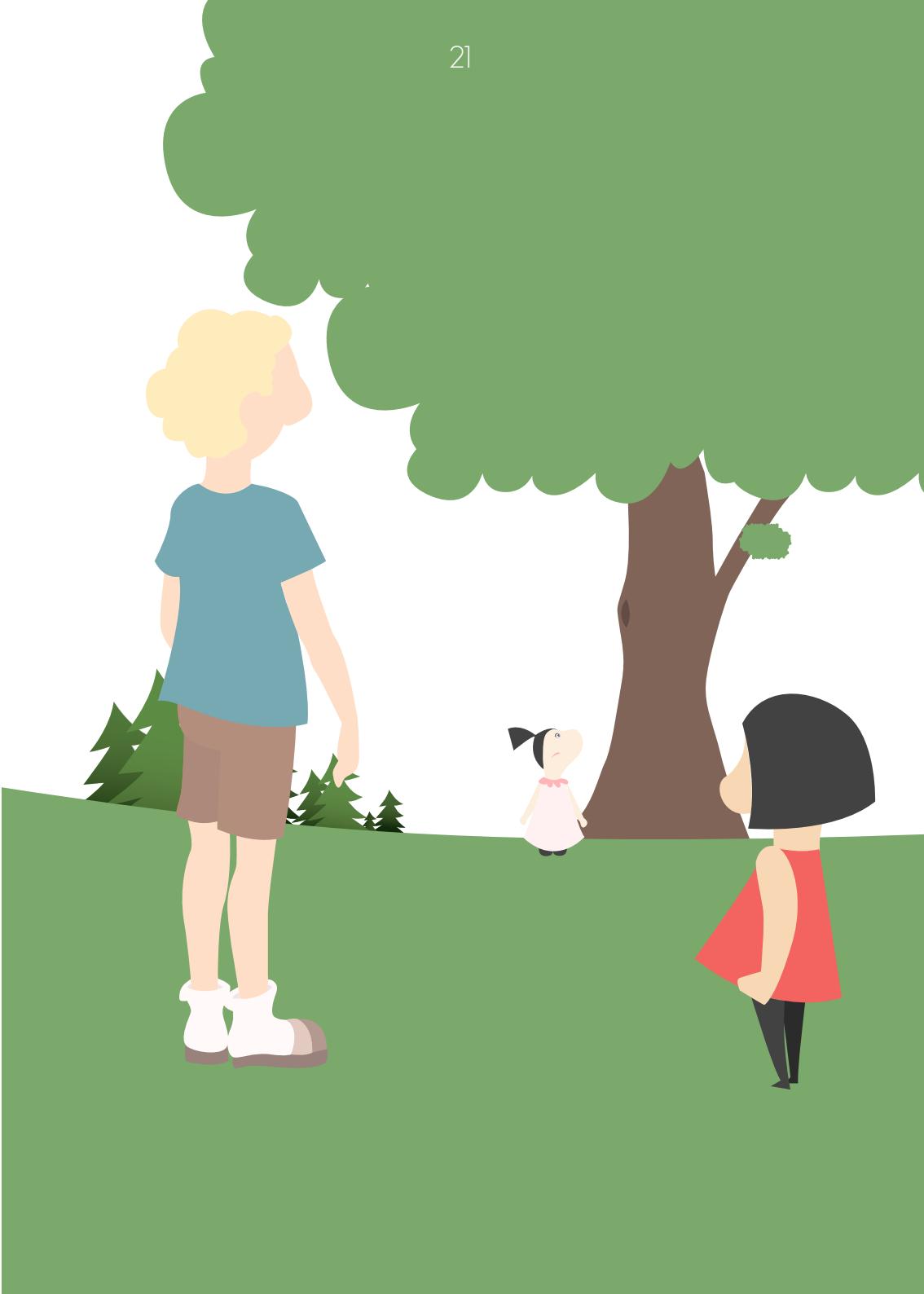
Andrèu damb esperança de captar era atencion dera mainada, se la guardèc e assentí damb eth cap.

- Guarda Andrèu, sembla qu'aquiu i a quauquarrés.

En miei deth prat, entre era èrba, un shinhau amagada, i auie ua mainada damb eth cap baish que ploraue. Portaue un vestit auriò que li arribaue enes jolhs, mascaradi de tèrra.

- Apròpa-te-i, dilhèu mos a de menestèr - didec Andrèu damb ua possadeta en muscle dera mainada.

lheuant es cames ben naut, caminant entre aquera longa èrba damb passi de gigant s'apropèc ara mainada:

- Perqué plores?

Era mainada se virèc damb es lèrmes que li quègen pera cara e shugant-se es mocs. Damb votz tremolosa li expliquèc qu'auie anat d'excursion damb er esdejoar laguens deth sòn morralet vermelh, e tot jogant s'auie perduto es lunetes e non se i vedie bric.

- Sense es lunetes non ère capabla de seguir peth caminet de tèrra que portauet tath sòn pòble.

- Com te dides?

- Maria

- Ben, jo sò Rita e aqueth qu'ei aquiu ei Andrèu.

- Auem vengut de plan luenh...pensi...

- Dilhèu te podem ajudar...

Rita volie suenhar ara mainadeta enquia trapar es sues lunetes.

Li venguec tath cap que damb era màgia d'Andrèu poirien trapar ua solucion, hèr bera causa.

- Andrèu, qué te semble s'alugam un aute aluquet magic des tons?

Eth codinèr lheuèc es mans en aire damb un movement lent e cuelhec era caisha deth dragon.

- Alavetz, ètz prèstes entà revirar tot eth prat enquia trapar es lunetes?

- Ja veiràs Maria, açò ei màgia - didec Rita en votz baisha.

- Ben, auem de compdar enquia tres toti ath madeish còp, d'acòrd?

Rita, damb ua rialha d'aurelha a aurelha, cuelhec damb fòrça era man de Maria, e aguesta estonada non plorèc mès.

Andreu aluguèc er aluquet e ua fòrta lum blanca desdiboishau es sues cares e un immens silenci hec a carar ad aqueri auderonhs tan esberits.

Durèc uns segons, mès semblèren tota ua eternitat...

Ara ère Maria qui sarraue era man de Rita.

A plaseret, aquera lum anuae perdent fòrça, e pòc a pòc, i tornèren a veir damb claretat.

Aqueth viatge semblaue qu'èren en miei dera sèuva...es tiges lèu lèu careçauen eth blu cèu d'ostiu.

- Òsca! Açò ei ua passada! aqueri aluquets son ua PASSSAAADAA!!!

Rita ère contenta, mès que jogant as videojòcs der ordenador. E Maria, tota suspresa e damp era boca badada, non sabie pas qué díder.

Toti tres guardauen ath sòn torn descorbint aulors desconeishudes e tapatges estranhs.

- A on èm Andrèu? - demanèc Rita impacienta.

- Non sabetz a on èm?

- Èm en madeish lòc qu'abans, mès ara èm petits, tan petits com un cede.

- Ôhhh ... non ei possible!

Aqueth aluquet les auie disminuit e ara èren ath miei deth prat verd que semblaue ua sèuva.

Senteren a piular un aute viatge a un des audèths que les susvelhaue des deth cèu.

Andrèu se metec era man per laguens dera camisa, treiguec ua cadeneta a on i portau un shiulet de husta penjat.

- Guardatz qué passe se shiuli...

D'ua bohada longa hec a gésser un son damb ua melodia magica.

Alavetz notèren ua ventada ath sòn darrèr. Er audèth s'auie posat ath sòn costat e desplegant era ala s'ajoquèc entà que i poguessen pujar. Com ua bala prenec era volada entath cèu.

- Uaaaa Andrèu!! Volam, volam, volaaaaamm - didec Rita emocionada.

Des d'aqui u naut vedien tot eth prat verd, s'agarrauen fòrt as plumes entà non quèir. Dèren tres o quate torns enquia que vederen lúder quauquarren ath pè d'un arbe e aquiu madeish les deishèc er audèth.

- Guardatz! Son es mies lunetes! ja les auem trapades! quina sòrt! ara ja pogui tornar entà casa, mama serà contenta...

- Òc Maria! Mès mos cau alugar un aute aluquet entà tornar tara nòsta mesura reau.

- As arrason Andrèu, de prèssa donc, aluga-ne un... -didec Rita

- D'acòrd mainades! Ètz prèstes?

Compdèren enquia tres:

- UUUNN...

- DUUUSS...

- E TRES!

Eth codinèr hec a córrer eth fosfòr der aluquet pera caisha e aquera fòrta lum blanca e aqueth immens silenci tornèc a aparéisher e ath madeish temps a desaparéisher; aguest viatge siguec mès rapid.

Auien recuperat era mesura d'abans e Maria, en un saut, prenec es lunetes damb ua man e damb era auta les netegèc damb eth sòn vestit de flors. Quan se les metec...

- Aiaia! Qué ei açò? - d'un crit espantèc as auti

- Qué as Maria?

- Aiaiaiaiaia, guardatz! Es mèns pès...son de craba!!

Aiii!!! E es vòsti tanben - didec Maria senhalant-les damb eth dit.

Andrèu e Rita se campèren es cames..

- Òsca Andrèu! Qué ei açò?

Toti tres auien pès de craba.

- Jajajajaja - comencèc a arrir Andrèu.

- Aguest aluquet s'a enganhat. Com ei qu'auem aguesta mina? - demanèc Maria a punt de plorar.

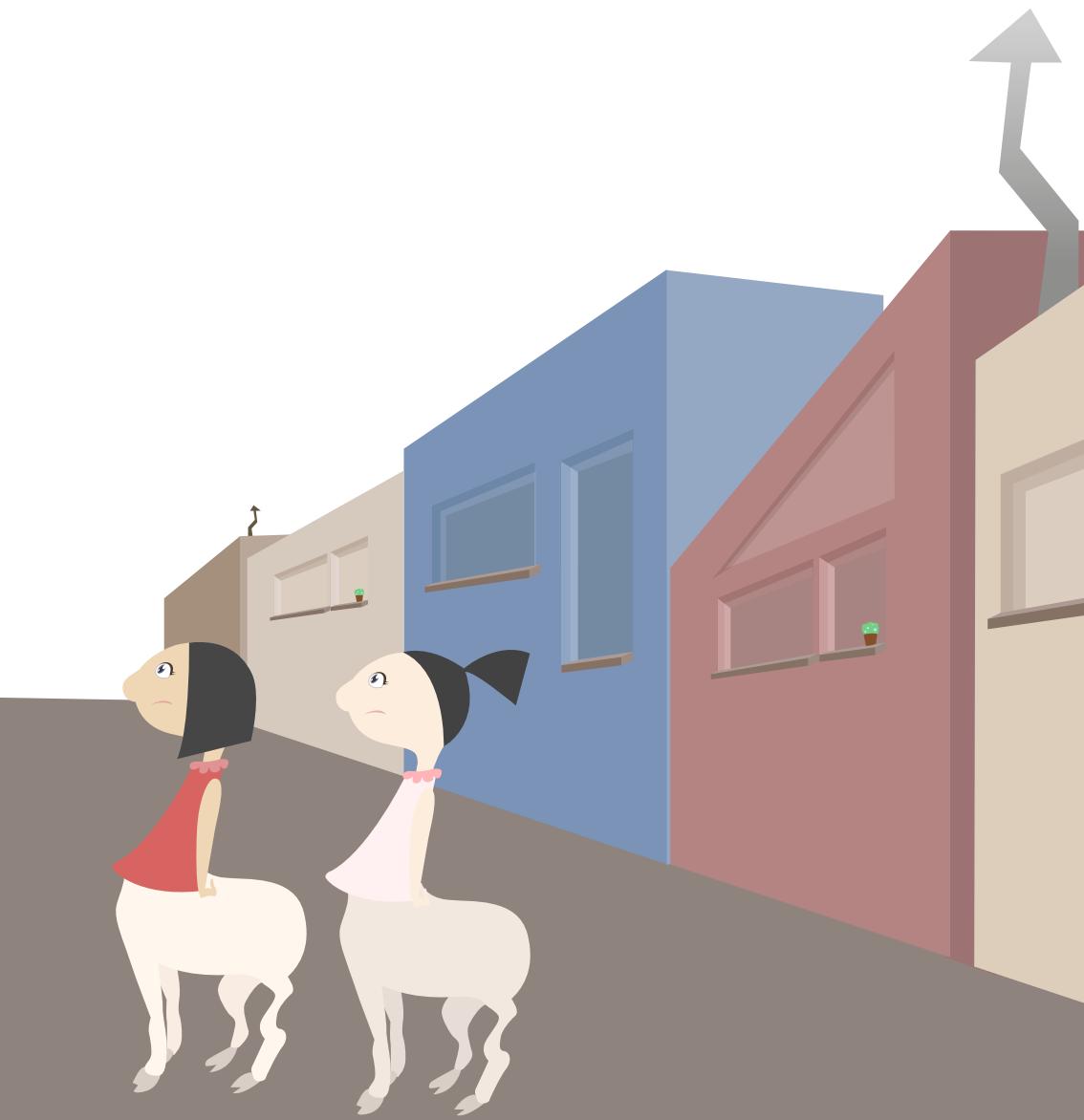
- Era màgia ei intelligenta, se mos a dat aguestes pautes ei entà caminar milhor peth camin que va tath pòble, qu'ei estret e plen de pèires. Quan s'acabe eth caminet seram com adès, non patísquetz.

Des d'alavetz ad aqueth caminet li'n diden "Camin des Crabes".

Peth camin toti tres conversèren, arriren e se divertiren.

S'acabèc eth camin, e en aqueth madeish instant, un povàs verd s'estornegèc pes sues pautes de craba e comencèc a lúder coma ua lutzencramba e, per art de màgia, tornèren tara sua normalitat.

Ère ora de despedir-se d'aquera mainadonha. Rita l'abracèc damb estima. Andrèu emparèc era su man ena espatla e damb ua rialha se desirèren sòrt.

- Gràcies pera vòsta ajuda. - didec era mainada prenent eth sòn morralet.

Aqui dreti, eth codinèr e era mainada guardèren a Maria enquia que la perderen de vista.

- E ara qué, Andrèu? Qué mos cau hèr?

Er òme se metec era man ena pòcha e treiguec era caisha d'aluquets, compdèc guairi n'i auie.

- Sonque auem dus aluquets, Rita...

Sense pensar-s'ac dus viatges Rita didec:

- Aluga-ne un Andrèu! Hè lèu!

Es dus compdèren enquia tres

- UUUNN...

- DUUSS...

- E TRES!

Andrèu aluguèc er aluquet e aquera fòrta lum blanca tornèc a cegar-les e er immens silenci les invadic de nau.

- Uff Andrèu! Aço ei massa!

A on èm ara? Ei tot escur e flaire...flaire a...

- A bèstia!

- GRRRAAUUUU, GRAAAUUUU

Un idòl espantós hec a tremolar ara mainada. Rita se lancèc ath dessús d'Andrèu en un bot e arropint era sua camisa.

- Què ei aquerò? Sò espantada!

Andrèu prenec era sua man entà tranquillizar-la.

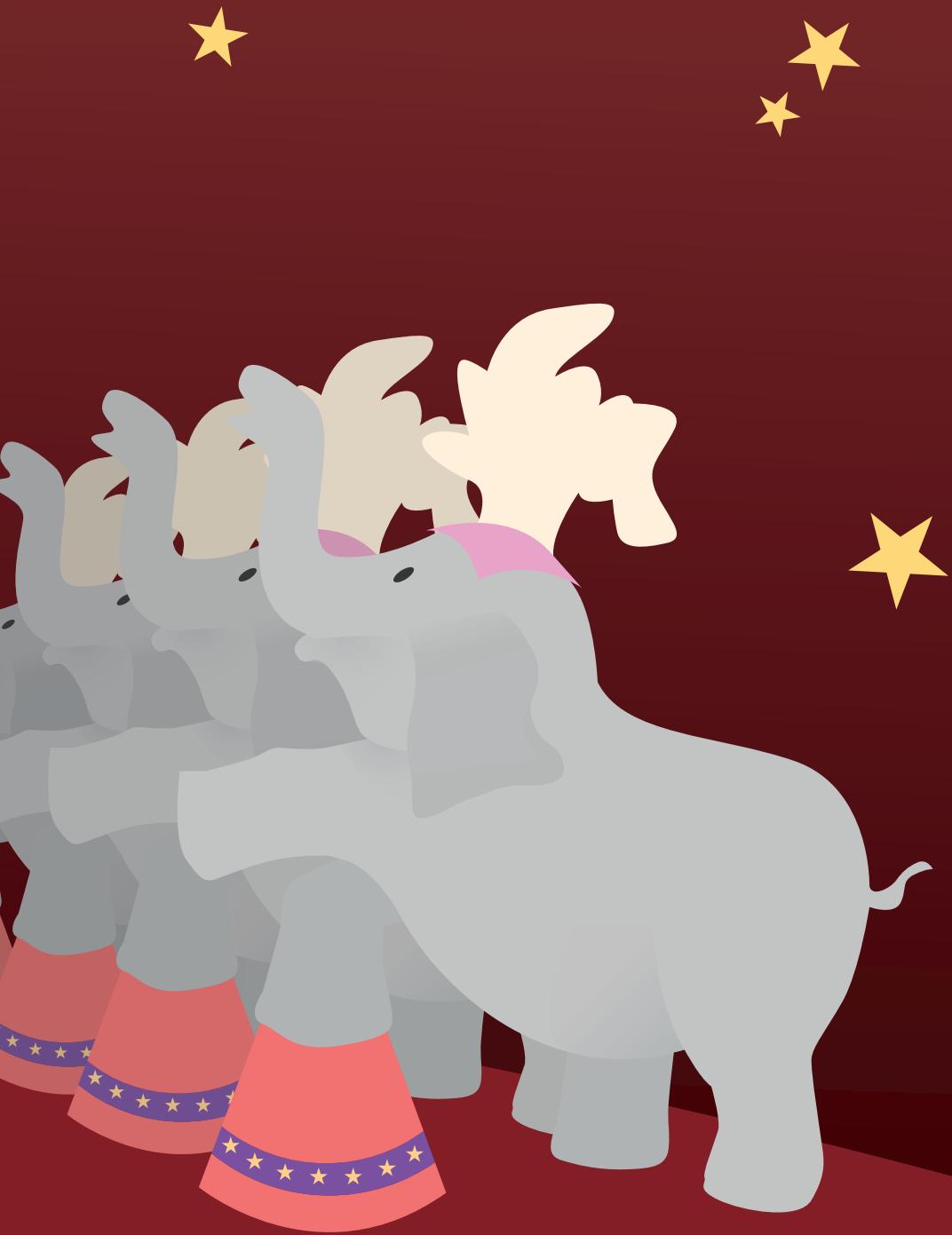
I auie un long ridèu espés de color blu.

- Non ages pòur Rita. Vene.

Damb era auta man hec a córrer eth ridèu de velhut tamb cautèla. Aquiu darrèr i auie ua gàbia redona e laguens un enorme e herotge tigre blanc que hège torns.

- Òsca Andrèu! Ei un tigre de vertat! Ei enooorme!

De còp ua musica accelerada comencèc a sonar, gent qu'aplaudie, pantres hènt jongleries, elefants pintats de colors damb ua corona de plumes, tigres dessús d'ua pilòta giganta que rodaue, un forçut damb mostacho frisat, ua trapezista polida e un òme tot elegant damb un chapèu estrafalari que parlaue peth microfòn...

Ère eth CIRC.

Andrèu e Rita se seigueren en ua cantoada des d'a on
vedien perfèctament er espectacle.

Se n'arriren damb es pantres.

Aplaudiren as elefants pintats.

Temerucs, gaudiren des herotges tigres.

Animauen ath forçut.

Allucinauen damb er equilibri dera trapezista.

E escotauen damb atencion ath presentador.

Tot eth public se divertie, e Rita començau a badalhar,
ère fòrça cansada e sense dar-se'n compde s'endromic
dessús deth vrente d'Andrèu que flairaue a ceba e baselic.

DINGGG DONGGG

Toquèren eth timbre.

- Òla Andrèu! Ja èm aciu, quina manèra de plòir...

Arribèren es pairs de Rita. Ben mògi se treigueren es abrics e secodiren eth paraigües.

- Òla Tèresa, òla Tòn!!

- Com vos a anat? A on ei Rita?

- S'a endormit. Com que se n'a anat era lum, s'engüejaue e s'a estirat en fautulh.

Tèresa se i apropièc en silenci entà hèr-li un punet quan ua gota d'aigua queiguec ena tèsta dera mainada e comencèc a daurir es uelhs.

-Mama! Ja ès aciu!

Se lheuèc deth coishin e li hec ua fòrta abraçada, coma se hesse massa temps que non la vedie, e se'n dèc compde qu'auie un aluquet enes es dits. Guardèc a Andrèu estonada e eth codinèr li guinhèc eth uelh.

Des d'alavetz comencèc a jogar mès soent damb es mainatges deth sòn carrèr, e soent anaue a visitar a Andrèu que li ensenhaue a hèr pastissi de poma damb caramèl.

Er ordenador encara lo hège a servir, mès sonque entà hèr trabalhs dera escòla e bèth dia que hège mau temps i jogaue ua estoneta.

Pes nets abans d'anar a dromir, guardaue er aluquet que tostemp auie dessús dera tauleta e soniaue causes incredibles.

FIN

Prepauses de trabalh

Lexic

Escriu es paraules deth quadre devant des definicions corresponentes

rialha - vrespalh - comanda - relampit - morralet
bohada - gàbia - pantré - flairar - espantoriada

_____ : Demana hèta per un client a un provedidor.

_____ : Auer sensacion de pòur per un perilh, situacion...

_____ : Hèr a gésser dera boca er aire en tot véncer era resisténcia des pòts barradi.

_____ : Contraccion des muscles dera cara, per efècte d'arrir.

_____ : Sac, generauments de tela o de cuer, que se pòrte enaesquia penjat.

_____ : Minjada que se hè a mieja tarde.

_____ : Aspirar er aire peth nas entà flairar.

_____ : Caisha barrada, limitada pes costats.

_____ : Artista comic, maquilhat d'ua manèra exagerada e ornada.

_____ : Resplendor viu e fòrça brèu originada en produsir-se ua tronada.

COMPRENENÇA LECTORA

1.- Qui li regalèc un ordenador a Rita?

- a) Un amic sòn, encara que non n'auie guairi
- b) Sa mama, eth dia deth sòn anniversari
- c) Sa mairia de Tolosa
- d) Ua vesia dera familha

2.- Li didec era vertat Rita a sa mair quan la cridèc entà que baishèsse, pr'amor qu'auien de marchar tamb sa pair?

- a) Òc, pr'amor qu'endreçaué era cramba
- b) Non, pr'amor que jogaué tamb er odenador
- c) Òc, pr'amor qu'ada era non li agraden es viedojoçcs
- d) Òc, perque ja auie metut orde enaabitacion

3.- Què penses que vò díder era expression "era sua rialha li illuminaue tota era cara."

- a) Qu'ère content de passar ua estona tamb Rita
- b) Que tostemp se n'arrie quan ère nerviós
- c) Que non li hège cap de gràcia estar-se tamb era gojata
- d) Ua expression dera cara quan ès trist

4.- Per quin motiu ère evident qu'eth gojat, Andrèu, ère codinèr?

- a) Pr'amor que li auie portat pan tamb tomata e hormatge
- b) Pr'amor qu'a viatges li portaue pastissi e chicolat
- c) Pr'amor que li agradaue fòrça codinar
- d) Pr'amor qu'era camisa d'Andrèu tostemp hège olor a ceba e baselic e passaua fòrça ores ena codina

5.- Perqué Rita e Andrèu non poderen jogar tamb er ordenador?

- a) Pr'amor que s'estimèren mès jogar a bèth jòc de taula
- b) Pr'amor qu'a causa deth mau temps se n'auie anat era lum
- c) Pr'amor qu'a Andrèu non li agradaue jogar tamb er ordenador
- d) Pr'amor que Rita ère trista e enfadada

6.- Soslinha ua frasa tamb diferents colors segontes sigue:

Frasa enonciativa afirmativa

Frasa exclamativa

Frasa interrogativa

Frasa enonciativa negativa

-Riiiittaaa!! Riiiittaaa!! Qué hès, que non respones?

R||||TTTAAAAAA.....!!!! Cridaue sa mair des de baish.

- Òsca mama! Qué vòs? Endreci era cramba - didec Rita lheuant-se dera cagira a tota prèssa en tot hèr a veir que remassaua.

- Baisha un moment, que mo'n cau anar.

7.- Andrèu, qu'ère plan escarrabilhat, li aufric de jogar a quauque jòc de taula. Quini d'aguesti jòcs non ei un jòc de taula?

- a) Es quilhes
- b) Era botifarra
- c) Eth parchís
- d) Era brisc

8.- Coneishes aguesti jòcs de taula? _____ As jogat o as vist a jogar a bèth un d'aguesti jòcs?

Cerca informacion deth jòc des quilhes.

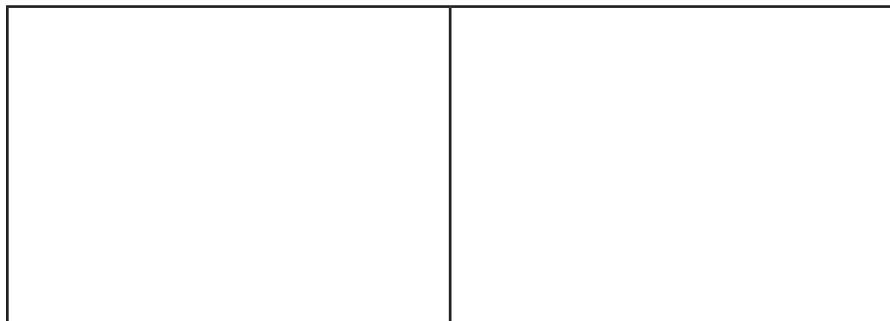
9.- Què li cridèc era atencion a Rita?

- a) Era caisha d'aluquets
- b) Pintar tamb colors
- c) Eth diboish d'un dragon que trège huec pera boca.
- d) Poder hèr un coche tamb plastilina

10.- Hè eth diboish dera caisha d'aluquets segontes s'explique en conde e un aute d'ua caisha imaginada per tu.

Diboish dera caisha d'aluquets

Diboish imaginat

11.- Què vò díder era expression que s'auien “teletransportat”

- a) Que per miei d'ua tele podien anar d'un lòc entà un autre
- b) Que se n'auien anat de viatge per art de màgia entà un autre lòc
- c) Que les auien portat ua tele naua
- d) Que podien volar guardant era television

12.- Perqué ploraue era mainada quan se trapèc a Andrèu e Rita?

- a) Trapaue mens ara sua família
- b) Ère trista e non sabie tornar tà casa
- c) Auie percut es lunetes e non vedie eth camin tà tornar tath pòble.
- d) S'auie hèt mau en braç

13.- Perqué hè era comparason: “ èren ath miei deth prat verd que semblaue ua seuva”?

- a) Pr'amor que i auie èrba molt nauta
- b) Pr'amor que i auie elefants e tigres
- c) Pr'amor que per màgia s'auien hèt tan petiti coma es cedes.
- d) Pr'amor qu'ère un prat verd immens

14- Cerca rapidament guairi viatges se repetís era paraula deth deuant.

	LUSÈRNA	LUTAIRE	LUXACION	LUMEDAN	LUNETS
	LUSTRAR	LUNETES	LUSETA	LUCIDA	LUCRATIU
LUNETES	LUNETES	LUNADA	LUCANA	LULUSETA	LUNETES
	LUNEJAR	LUQUET	LUNETES	LUNETES	LUDENTOR
	LUNETES	LUMINÓS	LUEIRA	LUXURIÓS	LUNETES

5.- En aguesta frase: "ja les auem trapades! quina sòrt", deth verb soslinhat , quina paraula penses qu'ei era sua antonima?

- a) Descorbit
- b) Amagat
- c) Localizat
- d) Troba

16.- Te presentam un fragment deth conde.

Separar en sillabes es paraules remarcades:

D'ua bohada longa hec a gésser un son damb ua melodia magica. Alavetz notèren ua ventada ath sòn darrèr, er audèth s'auie posat ath sòn costat, desplegant era ala s'ajoquèc entà que i poguessen pujar. Com ua bala prenec era volada entath cèu.

SILLABES	

17.- Cerca en tèxte cada apartat e ordena-lo corregtament tamb
numèros.

Se n'arriren damb es pantres.

Se n'arriren damb es pantres.

- Òsca Andrèu! Ei un tigre de vertat! Ei enooorme..!
Andrèu e Rita se seigueren en ua cantoada des d'a on vedien perfèctament er espectable.

que rodaue, un forçut damb mostacho frisat, ua trapezista polida e un
òme tot elegant damb un chapèu estrafalari que parlaue peth microfòn...

Ère eth CIRC.

Aplaudiren as elefants pintats.

De còp ua musica accelerada comencèc a sonar, gent qu'aplaudie,
pantres hènt jongleries, elefants pintats de colors damb ua corona de
plumes, tigres dessús d'ua pilòta giganta.

18.- Cerca en exercici anterior tots els noms陪伴hats d'adjectius que hi ha.

NÒM + ADJECTIU

- 1.- _____
- 2.- _____
- 3.- _____
- 4.- _____
- 5.- _____
- 6.- _____

19.- Lieg en votz nauta:

Es herotges tigres se mingèren es vocals de bères paraules. Lieg eth tèxte en votz nauta sense trincar eth ritme dera lectura.

Tem_rcs ga_di_en des h_rotg_s t_gres.
An_m_uen ath forç_t.
All_cina__en damb_r equ_li_br_d_ra_tr_p_zist_.
E_s c_tauen d_mb_tenc__on_th pr_s_ntad_r.
T_t eth p_blic s_div_rt_e, e R_ta c_menç_ue a b_dalh_r,
èr_fòrç_
c_nsad_e s_nse d_r-se'n c_mpde_s_endr_mic dess_s d_th
vrent_d_ndrà__ que fla_ra_ea_c_ba e bas_lic

20.- Pinta segontes eth quadre es signes de puntuacion e era onomatopèia que restiques en aguest petit paragraf.

verd: admiracionauriò: onomatopèia

bluv: punts suspensius

vermelh: interrogants

auriò: onomatopèia

marron: punt

ròsa: virgula

lila: junhents

DINGGG DONGGG

Toquèren eth timbre.

-Òla Andrèu! Ja èm aciu, quina manèra de plòir...

Arribèren es pairs de Rita. Ben mögi se treigueren es abrics e sacodiren eth paraigües.

-Òla Teresa, òla Tòn!!

-Com vos a anat? A on ei Rita?

-S'á endromit. Com que se n'a anat era lum, s'engüejaue e s'a cochat en fautulh..

21.- Cerca e soslinha es digrafs que i a en tèxte e dessepara-les en sillabes.

Se lheuèc deth coishin hènt-li ua fòrta abraçada, coma se hesse massa temps que non la vedie, e s'en dèc compde qu'auie un aluquet que subjectaue damb es dits. Guardèc a Andrèu estonada e eth codinèr li guinhèc eth uelh. Des d'alavetz comencèc a jogar mès soent damb es mainatges deth sòn carrèr, e soent anaue a visitar a Andrèu que li ensenhaue a hèr pastissi de poma damb caramèl.

Digrafs que non se desseparen	Digrafs que se desseparen

22.- Cerca en saussèr de letres eth nòm des 7 paraules que ges-
sen en tèxte que se referissen ath "Circ".

A	D	L	S	E	I	C	O
D	E	J	E	N	U	P	I
P	L	U	M	E	S	A	G
E	E	C	O	R	O	N	A
I	F	O	R	Ç	U	T	B
B	A	H	U	I	S	R	I
O	N	E	T	R	O	E	A
A	T	I	G	R	E	S	A
G	A	B	T	E	S	R	O

23.- Com t'imagines as dus protagonistes, Rita e Andrèu? Hè-ne ua descripció e emplega adjetius e comparances. Descriu eth sòn aspècte, eth còs e tanben com penses qu'anauen vestits. Rebrem ba auer en compde es signes de puntuacion.

24.- Explica brèument quin ei eth tèma dera istòria. Què ei çò que mès t'a agradat deth conde? Penses qu'ei possible que passe quauquarren atau.

Què ei çò qu'era escrivana mos vò hè a enténer?

25.- T'a agradat er acabament dera istòria? Imagina ua fin diferenta.

26.- Qui ei era narradora? Sabes quauquarren d'era?

27.- Complèta aguestes paraules tamb es letres que i manquen.

S _ l _ nc _

G _ t _

F _ rt _

A _ uq _ et

Gu _ nh _ r

C _ rr _ r

P _ m _

P _ n t

M _ in _ d _

_ br _ c _ d _

C _ d _ n _ r

J _ g _ r

P _ st _ ss _

C _ r _ m _ l

28.- Hètz grops ena classa e premanitz ua scenificacion deth con-de. Se repartissen es papèrs de cada personatge e se premanís ua petita òbra teatrau.

29. - Hè ua ficha deth conde Era caisha d'aluquets

Títol	
Autor / a	
illustracions	
Editoriau	
An dera edicion	
Opinion	

